

СПРАВА «ТОРБІЧ ПРОТИ УКРАЇНИ»

(CASE OF TORBICH v. UKRAINE)

(Заяви № 41713/13 та № 29980/15)

Стислий виклад рішення від 28 березня 2024 року

У період з серпня до вересня 2012 року заявники, журналісти інформаційно-аналітичного інтернет-порталу «Четверта влада», у зв'язку із парламентськими виборами звернулися із двома окремими запитами до Центральної виборчої комісії (далі – ЦВК) з проханням надати їм автобіографії та фотографії всіх кандидатів в одномандатних округах, зареєстрованих у Рівненській області. Заявники посилалися на Закони України «Про доступ до публічної інформації» та «Про інформацію», стверджуючи, що така інформація була «відкритою» та необхідна для здійснення усвідомленого вибору під час виборів. У відповідях на запити ЦВК відмовила у наданні автобіографій, зазначивши, що вони містили конфіденційну особисту інформацію, а фотографії не можна було поширювати без згоди кандидатів. У відповіді другому заявнику ЦВК також зазначила, що комісія не перевіряла, які біографічні відомості кандидати розміщували на інформаційних плакатах. Заявники оскаржили ці відмови до національних судів у двох окремих провадженнях. Вони стверджували, що попри наявність конфіденційної інформації в автобіографіях, ЦВК мала надати інформацію класифіковану як відкриту. Отримання автобіографій та фотографій кандидатів було важливим для інформування та здійснення громадського контролю. Національні суди залишили позовні вимоги заявників без задоволення, підтримавши обґрунтування ЦВК про те, що певні види інформації про кандидатів були публічними та мали поширюватися ЦВК, а вся інша інформація була конфіденційною. У цьому контексті суди посилалися на Закон України «Про вибори народних депутатів» (далі – Закон «Про вибори») та на рішення Конституційного Суду України 1997 та 2012 років, які, по суті, класифікували всю інформацію про приватне та сімейне життя як конфіденційну. До Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд) заявники скаржилися за статтю 10 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) на відмову органів державної влади надати їм інформацію, розпорядниками якої вони були, а також за пунктом 1 статті 6 Конвенції на тривалість провадження, ініційованого другим заявником, для оскарження такої відмови. Під час розгляду скарги заявників Європейський суд зазначив, що національні суди, розглянувши положення Закону «Про вибори», дійшли висновку, що саме ЦВК мала оприлюднювати певні види інформації про кандидатів, таким чином, роблячи її відкритою, і кандидати дали згоду на поширення цієї інформації. Водночас національні суди хоч і посилалися на положення Законів України «Про інформацію» чи «Про доступ до публічної інформації», які дозволяли розголошувати навіть конфіденційну інформацію, якщо вона становила суспільний інтерес і якщо право громадськості знати цю інформацію переважувало потенційну шкоду від її

поширення, не застосували зазначений критерій. Розглядаючи скарги заявників, Європейський суд зауважив, що національні органи влади у цій справі не зробили жодних спроб знайти спосіб задовольнити запити заявників без розголошення конфіденційних відомостей кандидатів. Національні суди не забезпечили належний баланс між інтересами заявників та місцевих виборців володіти інформацією про кандидатів місцевого округу перед проведенням виборів. Крім того, національні суди не проаналізували твердження ЦВК про відсутність контролю за інформацією та фотографіями, які кандидати використовували для своїх плакатів у контексті неодноразових доводів заявників щодо широкого використання нечесних методів під час виборів. З огляду на зазначене Європейський суд дійшов висновку, що загальна відмова надати заявникам копії автобіографій та фотографій кандидатів у контексті виборчої кампанії не була необхідною в демократичному суспільстві, та констатував порушення статті 10 Конвенції. Щодо скарги другого заявника за статтею 6 Конвенції Європейський суд з огляду на факти справи, наведені раніше висновки та доводи сторін дійшов висновку, що немає необхідності виносити окреме рішення щодо прийнятності та суті скарги заявника за статтею 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. Вирішує об'єднати заяви;
2. Оголошує заяви прийнятними;
3. Постановляє, що було порушено статтю 10 Конвенції щодо обох заявників;
4. Постановляє, що немає необхідності розглядати прийнятність та суть скарги другого заявника за статтею 6 Конвенції;
5. Постановляє, що встановлення порушення саме собою становить достатню справедливую сатисфакцію будь-якої моральної шкоди, завданої заявникам.